జీ....హాఁ

సినిమా అయిపోయింది. అయిపోతుండగానే ఆకాశ గంట గణ-గణలాడటం మొదలుపెట్టింది. ఈ లోపుగానే హాల్లో ముప్పాతిక మూడుపాళ్ళ జనాభా, తొక్కుకుంటూ, త్రోసుకుంటూ, బల్లలక్రిందా, బూడ్సులకాళ్ళక్రిందా వ్రేళ్ళుపడి కయిఁక్‌మంటూ, బయటపడ్డది...గడ్డునిదురలోనే ఉండి...భుజాన వేసుకునేందుకు అలవికాకుండా నిక్కుతూ నీలుగుతూన్న పిల్లలనికూడా, తల్లులు ఎలాగో గదమాయించి సందిటపట్టుకునో, వీలైనంతవరకూ చంకను వేసుకునో, ఎలాగో అలా జేరవేస్తున్నారు. మొదటినుంచీ కునికిపాట్లతో కూర్చున్న ముసలమ్మలందరూ, ఒక్కసారి ఫెళ్ళున ఆవలించి మేలిముసుగు సవరించుకుంటూ మెట్లు దిగుతూన్నారు... ఆద్యంతాలూ, ఫిలిం తెగినప్పుడల్లా చేగోడీ-సోడా గానంచేసిన ఛోక్రాలందరూ, దుకాణదారుడికి లెక్క చెప్పి డబ్బు వప్పగించుతూన్నారు...హాలు తలుపులు ఓ చెంపనుంచి దబా దిబా మూసుకువస్తున్నవి...

సీతాపతికిమాత్రం, ఇంకా మెలకువరాలేదు. నిద్ర అనుకుంటున్నారా? దీపాలు ఆరిపోయినప్పటినుంచీ రెప్పంటూ వాల్చాడా? ఎత్తిన తల దించాడా? ఊహుఁ—

తెర తెల్లబడిపోయినా, సీతాపతి కళ్ళముందు ఇంకా... ఆ పిల్లది మెసులుతూనేఉంది; నవ్విస్తూంది, నటిస్తూంది—

ఎవరూ లేచి వెళ్ళిపొమ్మనలేదు...కాని, రొద చల్లారిన తరువాత ఉరిమే నిశ్శబ్దం, అతణ్ణి అక్కడ కూచోనిచ్చిందికాదు.

దుకాణం దగ్గరకు వెళ్ళాడు, ఒకటి రెండు సోడాలు త్రాగాడు. సిగరెట్లు వగయిరా కొనుక్కున్నాడు... రూపాయియిచ్చి చిల్లర సరిగా లెక్కచూసి పుచ్చుకున్నాడు. సిగరెట్టే పెదవులకు అంటించుకుని, ముట్టించేందుకు అగ్గిపుల్లే గీచాడు...ఇవన్నీ తెలిసే చేశాడా? కావాలని అనుకుని చేశాడా?— ధ్యాస ఎక్కడుంది?...

సోడాదుకాణం గోడనుఉన్న పాతకేలెండరుమీద ఆ అమ్మాయి ఉంది...లైమ్‌జూస్ సీసా నిమ్మగుత్తుల లేబిల్ మీద ఆ అమ్మాయి ఉంది...అగ్గిపెట్టెమీది మూడు— మామిళ్ళమీద ఆ అమ్మాయి ఉంది...ఆ పిల్లది, సీతాపతి కనుపాపైపోయింది.

రోడ్డంతా...ఆ అమ్మాయి, యిందాకటినుంచీ పదకొండువేల అడుగునా తిరిగిన తోటలూ పేటలూ...

ఒళ్ళు తెలియనిస్థితిలో ఉన్నట్లు, సీతాపతికి తెలియదు. నడవగా నడవగా, సందులూ గొందులూ తిరిగి... ఇల్లు దానంతట అదే వచ్చేసింది; ఇల్లాలు గుమ్మంలో నిలుచుని ఉంది...సద్దూ సందడీ చూసి, యీపాటికి ఆయన కూడా వస్తూఉంటారు కదా అని.

అల్లంతదూరాన మనిషిని చూసి, ఆవిడ మండిగం దాటి లోపలికి వెళ్ళి నిలుచుంది. చూసిచూసి ఇంకా రాకే

మాఅని తొంగిచూసేటప్పటికి...ఏడీ...నడక యిల్లు దాటే సింది...

ఇల్లాలు గబాగబా రెండు అడుగులు వేసి కలుసుకుని ...రెక్కపుచ్చుకుంది. సీతాపతి ఎగాదిగా చూసి, ఆమె నడిపించినట్లు వెనక్కి తిరిగి వచ్చేశాడు.

హాల్లో దీపం జ్యోతిలాగా వెలుగుతూంది. సీతాపతి కళ్ళు జిగాల్‌మన్నవి...రెప్పలు దబదబా అల్లార్చుతూ... 'మంజరీ' అని ...

ఇల్లాలు పలుకదు...

'మంజరీ' అని మనసుతో-మనసంతా పిలుస్తూ... చెక్కిలిమీదికి చెయి జాచుతున్నాడు...ఇల్లాలు, ఉలకదు.

'మంజరి...మంజరీ' అని పేరుతో పేరును హెచ్చవేసి, నవ్వి...అమాంతం కౌగలించుకోబోయే హంగామా చేసింది, ఇల్లాలు. సీతాపతికి, కళ్ళు తెరపినపడి...మనసులో తిప్పింది. పెద్ద పాటుపడ్డవాడి నిస్త్రాణ వచ్చింది...

'—ప్చ్—పెళ్ళాం...'అని తనమీదతాను, తగని జాలిగా గొణుక్కున్నాడు.

'హయ్యో-పాపం, అలాగా?' అని కొంటెగా విచార పడబోయిందిఇల్లాలు.

—సీతాపతి ఒళ్ళు సలసలలాడుతూంది...కళ్ళు మూతపడలేనంత కాకగాఉంది...పక్క కుదరక తెగ మసులుతూన్నాడు...ఓకే మూలుగు!

...సిగరెట్లు కాల్చికాల్చి పైత్యానపడిన ప్రాణమేమో, యింక అదే కలవరింతలు, అదే ధోరణి!...

ఇల్లాలు, కళ్ళల్లో వత్తులు వేసుకుని, తెల్లవార్లూ పక్కను కూర్చుని ... సముదాయింపుగా వెన్ను రాస్తూ... చిచ్చి కొడుతూంది.

తెల్లవార్లూ ఒకటే వేగి - వేగి, ఎలాగో తెల్లవారింది: ఎక్కడే కాని, దిగుడు లేకపోయెనే: వడ్లగింజపడితే పేలగింజ అయేటట్టుంది.. ఇక, అయినట్లే...

ఉన్నట్టేఉండి, అట్టే ఛప్పున దిగజారి ఊరుకుంది జ్వరం: ముచ్చెమటలూ పోసినవి—నీరసం లోకిదించింది... ఆపసోపాలు, కళ్ళు మూతలుపడటం...

పట్టుబలవంతాన ధారకంచేసింది ఇల్లాలు: ఆ కాస్త జావ మ్రింగుడుపడిన కాస్సేపటికి తెరిపినిపడ్డాడు సీతాపతి: వాస్త్రీప్రకారం, తలగడక్రింద తడుముకుని, వణికేచేతుల్తో సిగరెట్ వెలిగించాడు...

సీతాపతి జాడలన్నీ అద్దంలో కనిపెట్టుతూంది ఇల్లాలు.

...దగ్గాడు, మూలిగాడు...దగ్గూ మూలుగూ కలిపాడు...రాగవరుసలో కొరకబోనిచ్చుకున్నాడు...ఊహూ, ఇల్లాలు- ఇటు తిరిగి చూడలేదు...

'పిలిస్తే పలికే దిక్కు-కూడా లేదు... ఓపిక వున్నంత బిగ్గరగా కొరకొరలాడాడు. ఇల్లాలు, కుంయ్ - కంయ్ మనలేదు.

'నిన్నే మహాప్రభో!...నీకే మనవిచేసేది...' సీతాపతికి అంతకన్న హాములు చేసేందుకు సత్తువ రాకపోయింది.

'చిత్తం—చెయ్యండి... నేను ఏమన్నా కాదంటున్నానా ?'...ఇల్లాలు, అద్దానికి జవాబు చెప్పింది.

'అవును, ఎందుకు అంటావూ ?'...ఎదురుగుండా కూర్చున్న కుర్చీని గదమాయించాడు.

'ఏమి టా గద్దరితనం?'...ఇల్లాలు బల్లమీది సెల్యూలాయిడ్ పాపాయి చెవిపట్టుకు ఆడించింది...సీతాపతి కేఁవురుమన్నాడు... 'ఉంగపడతా నుండమ్మ !' అనుకుంటూ, ఇల్లాలు, కాఫీ—కషాయం సీతాపతిచేత గళ-గళ త్రాగించింది...'ఏనుగు తిన్నా వెలక్కాయ జీర్ణం... కాముడు తిన్నా కజ్జూరపండు జీర్ణం...మా అబ్బాయి తిన్నా...'

...చక్కలిగిలికి ఉక్కిరిబిక్కిరై చేయి విడిపించుకుని...తుమ్మెద ఝుమ్ తప్పించుకునే కణ్వ పుత్రిక భంగిమాలై గిర-గిరగా ఉబ్బి తబ్బిబ్బులైంది...ఇల్లాలు.

చిలిపి-పాపాయి చిరునవ్వు పెదవులమీద పొదువుకొని...అల్లా హాయిగా మళ్ళా నిద్రపోయినాడు, సీతాపతి ...నిదుర మదరించి:

—అచ్చంగా అసుర-సంధ్య వేళ : 'అబ్బాయి కిదేఁ నిదురమ్మా—అడ్డాల పాపలకు అదుపూఆజ్ఞా లేకపోతేసరి, గారాబం మీరిపోతూంది—'

...కలలకోసం మొగం వాచిపోయిన కళ్ళు. తెరిపినిపడేందుకు రెప-రెపలాడుతూన్నవి — పులి వచ్చిందంటే...'
కళ్ళమీద కిల-కిలగా ఉఫ్ మన్నది ఇల్లాలు : 'కౌగిలి క్రిక్కి-

రిసికొంటూ 'ఛలి' గా వణకడం బాగుండదా!' అనుకుంటున్నాడు సీతాపతి...

'ఇలవేలుపులు ఊరుకోరు'...ఇల్లాలి మనసు ఇల్లాలి మనసు ఇలా ఎదురుతిరిగి...సంజెదీపం వెలిగింది.

ఎంతో లాలనగా బ్రతిమాలింది, సీతాపతి వాలకం.

'అమ్మా, ఆశేఁ...' అనేంత ఓరలైనవి ఇల్లాలి చూపులు...

—సీతాపతికి, లేనిసత్తువ వచ్చింది.' మనసులోకి కళుక్కున, ఎక్కడనుంచో మళ్ళీ ఆ అమ్మాయి ఊడి పడింది: ఇల్లాలు కళ్ళకు కనిపించలేదు...అక్కసుకొద్దీ దభాలున వేసిన వీధితలుపు చప్పుడన్నా వినిపించలేదు.

తాను నడుస్తూన్నాడో, రోడ్డు పరుగేత్తుతున్నాడో, సీతాపతికి అర్థంకావడంలేదు. కళ్ళముందునుంచి అందరూ రంయ్‌న పోతున్నారు...తిన్నగా పరకాయించి చూసే మందగింపు లేదు...అల్లంత ఉవ్వెత్తుగా గాలిలో నలుమూలలా, రకరకాల స్థాయిలో, ఆ అమ్మాయి నవ్వులు ...ఏ తల్లో చూసినా ఆ అమ్మాయి దిద్దుకున్నట్టుగా పువ్వులు...అంతా ఆఁ...ఆ...మయం;

...పొంగి బల్లమీదపడ్డ సోడాలనురుగు-తడి మాయమౌతుంది—గ్లాస్క బోసిమంటూన్నది...సిగరెట్ గుక్క గుక్కకూ మొదలంటా రగిలే కెంపు...కళ్ళ జేవురింతకు హడలి, ఒళ్ళు దగ్గరపెట్టుకుని పొగ లూఁకుస్తూన్నది. నిలువెల్లా గోరువెచ్చని సలుపు, నీలుగుతూంది.

నిట్టనిలువున నిలుచోబోయినాడు. ఎదురుగుండా, బల్లమీద అద్దం తలతిరగబోయి—ఒరిగింది. ఒళ్ళు రావాకు లాగా తేలి...మనసు, ఏ ఆలోచనా పెరగకుండా, ఓక్షణం దుబ్బేసిపోయి, మరుక్షణంలో అద్దమైపోయింది...పక్క-గదిలో, ఖడ్గ-త్రిశూలాలాల ఘర్షణ అలికిడిగా వినబడుతూంది ...లోపల ఎవరో పెదవులు బిగించి విరగబడుతున్నారు.

—ఎవరా తొంగిచూసింది ?...ఏమో ఎవరో జాడా లేదు.

లేకేం...అదుగో తలుపువారను చీరె అంచు... కొట్టొచ్చినట్టు...ఎవరో.. పక్కకు తప్పుకుంది...మళ్ళా థళుక్కుమంది...

ఎవరో...? అజ కనుక్కుంటే ?...ఊహు, కాళ్లక్రింద నేల, తందనాలయేట్టుంది...

ఆలోచనలకూ... చూపులకూ అర్థం పొసగడం లేదేం?... రెప్పలు వాలలేవేం?...మనసు అల్లార్చలేనేం? నాకు నేను స్వాధీనం కాకపోతే...పొరబాటున ఎవరికన్నా చిక్కుతానేమో...అది మరీ, మరీ మొండిచిక్కు...

ఎక్కిళ్ళువచ్చేట్టుగా ఉంది గొంతులో...కడుపు నిండుగాఉంది.. ఏమిటో—ఏమిటోగా ఉంది...

బలంగా, తలా, మొగం నిమురుకున్నాడు: మెడ నరాలమీదనుంచి కణతలవారగా, కళ్ళచుట్టూ, బొటన వ్రేళ్ళతో ఏకబిగివిని మాలీస్ చేసుకున్నాడు...“నా పేరు సీతాపతి” అని ఖచ్చితంగా అనుకున్నాడు...

ఆ అమ్మాయి తలుపురెక్కను ఆనుకుని, సిగలో పూలు సరిజేసుకుంటూంది. ఓరచూపులు చూస్తూంది... బొటనవ్రేలితో నేలరాస్తూంది...

—తన్ను కాదనుకున్నాడు సీతాపతి.

...కూనిరాగం సణుగుతూంది...స్థాయిని బెదరిస్తూంది--గొంతు సవరించుకుంటూంది.

—సీతాపతికి చీమకుట్టినట్టన్నా లేదు.

...యకాయకి చేరువకువచ్చేసి బల్ల అంచుని చేతులు ఆన్చి, కొంచెం ముందుకువంగి పలువరస కనపడీ కనపడనట్లుగా క్రిందిపెదవి వెక్కిరింపుగా వంచింది...

—సీతాపతి చూపులు మారలేదు.

ఠీవిగా కుర్చీలోకూర్చుని...అతికొంటెగా, సిగరెట్ ముట్టించి...పొగ నిలువునిటారుగా గింగిరాలుగా ఊదింది. సిగరెట్ కమిచి పట్టుకున్న రెండువ్రేళ్ళూ అతని పెదవుల దాపుకు చాచింది...

సీతాపతి నిదానంగా ఒకటికి రెండుసార్లు నుదురూ కణతలూ చిట్లించాడు. కళ్ళు బరువుగా అల్లార్చాడు. అవాళ ఎప్పుడో పోసుకున్న తలంటిలో కుంకుళ్ళనురుగు, ఇప్పుడు కళ్ళల్లోకి పోతూంది ..తల తేలికనుపడుతూంది... మరీ తేలికఅవుతూంది. ఒక్కసారి ఒళ్ళు జివ్వుమన్నది... నరాలు, వాటంతట అవి ఎక్కడికక్కడ సర్దుకున్నవి.

—ఆ అమ్మాయి...

...అవును పాపం, ఆ అమ్మాయి...ఇదుగో యింద...

పచ్చకాగితం ఉండకట్టి గుమ్మంలోకి విసిరేశాడు... చ్...చ్...ఉస్కో...

తర్జనితో ... ముమ్మారు గాలిని నెట్టాడు ... ఆ అమ్మాయి మొరగకుండా వెళ్ళిపోతూ, కోపం సత్తువకొద్దీ గది తలుపుమీద చూపింది...

...జుట్టు కొంచెం చెరిగినట్టు! నివేదించడానికి అద్దం వినయంగా వంగింది.

—రెండుకప్పులకాఫీ...తలవంచుకు త్రాగేశాడు... మూడు, నాలుగు వ్రేళ్ళు తడిచేసుకుని పెదవులు తుడుచుకున్నాడు...ఆకలేస్తూందనుకున్నాడు...

—మొదటిఆటసినీమా వదిలేశారే అప్పుడే?...పది దాటిందన్నమాట...మొగవాళ్ళకన్న ఆడవాళ్ళే తెగబడుతున్నారే...అంత బాగుందన్నమాట...

హాలుదగ్గిర, అబ్బో ఎంత తొక్కిసలాట?...అందరికీ అందేవేగా టిక్కెట్లు,- కొంచెం ముందూ వెనకా!...

నెత్తిమీదనుంచి కంఠందాకా, కైవారంగా అన్నీ దీపాలే!...హన్ని దీపాల్లో ఆ ఏనుగంత మొగం...పాపం తెగ మీద ఏదో పొందికగానే ఉంది, కొంతవరకూ...

ఒక్కటే రిక్షా...ఒంటరిగా, ఖాళీగా పడిఉంది... సిమెంట్ రోడ్డేమో, యింటిగుమ్మంలో దిగుదామన్నా...ఆ జోరు, మరో నాలుగు అడుగులు వేయించింది...

—ఇల్లాలు, వడియాలెలా వేయించిందో...అన్నీ మాడి బొగ్గులు: ఒళ్ళు దగ్గిరలేనప్పుడు, వాటిజోలికే పోకుండాఉండటం మంచిది.

...ఏదో ఆలోచిస్తూంది మనసు: కుర్చీ కచ్చగా ఊపుతూంది...అవును నోరు శహబాసుగా పండింది...

బదకంగా ఆవులించాడు: సిగరెట్ కొడిని, గోటి మీటుతో అదల్చాడు...కుర్చీని ఊతంగా ఊగిస్తూన్నాడు.

ఇల్లాలు, పక్కగదిలో లైట్ వేసింది. ఇక్కడిదీపం టక్న ఆరిపోయింది...

—"...ఇంతప్రొద్దెక్కినా, ఇదేంనిద్ర?... ఇదేం లోకం?...మరీ కొరకరానికొయ్య అయిపోతూందేం?... అత్తగారు క్రింద సాధిస్తూంది.

నవ్వు దాచేసుకున్న మొగంతో, ఇల్లాలు చెక్కిళ్ళు అద్దుకు దిద్దుకుంటూంది.. అద్దం నిర్మొగమాటంగా, గోరంతలు కొండంతలుచేసి, గుట్టుచిక్కించుకు విసిగిస్తూంది.

...సరసనుకూర్చుని, మీదకు ఓ చెంపగా ఒరిగి... గాజులజతలు ఒరసుకు కందినచోటల్లా...వెన్నున కెంపులు వేలితో మీటుతూంది...అక్కడక్కడ అవి గిలిగింతలుగా రెచ్చిపోగా...

సీతాపతి, నిదుర తెలియకుండానే మూలిగి, నీలిగి, మరీ ఐమూలగా పక్కదున్నేశాడు. ఎండ చురాచురా మీదపడేట్టు, ఎదటిపక్కకిటికీ భార్లగా తెరిచేసి, రెక్కలకు కొక్కేలు తగిలించి...ఇల్లాలు, క్రిందికి వెళ్ళిపోయింది... ఒకసారి వెనుదిరిగి చూసి...

పిచ్చికలు, గదంతా గంద్రగోళంగా...కిచకిచలాడేస్తూన్నవి. సీతాపతి ... సమంగా పక్కకు ఒత్తిగిలి, నిద్ర పోతున్నాడు, ఒక్కగుక్కను.

—బారలవారీగా ఎక్కిపోతూంది పొద్దు: ఆ చెట్టు మీద, ఈ పుట్టమీద, మిగిలిన నీడమరకలన్నీ సాపుగా ఫెళ-ఫెళగా ఆరిపోయినవి...ఎండ గుచ్చుకుంటూంది...

—గ్రామోఫోన్ముల్లు ఒత్తి రాపాడుతూంది...పాట మీదికుక్కపిల్ల గిర-గిరా వానా-వానా-వాలప్ప...

కలలలో మురిపించి,
కానరావేమోయి
నిలువనీయని వలపు
నీ పాల బడెనోయి...

—సీతాపతికి, లీలగా వినిపిస్తూంది...వరుస...

పసిపూవ ప్రాయాన
వసివాడలేనోయి
మిసిమి బంగరుచాయ
మేను సగమానోయి...
మొగమాటమై, చెలిమి
నగుబాటు లాయెనని:
సిగలోని మాలతుల
సిగ్గు చిమిడిందోయి...
నీలాల హురుమంజి
నివురు లేలినవోయి;
జాలి-మాలిమి జన్మ—
జన్మాల వలదోయి...

—రికార్డు బోర్డు బొక్కెలెంది...

ఒంటరిగా బృందావనవీధుల
ఉంటినిరా వ్రజధీరా నీకై...

—సీతాపతి పెదవులు చిరునవ్వాబోయినవి.

చింతల దొంతర విరిసిన
చీకటిలో మాటుమణగి
అంతలోనె వెన్నెల గిలి
గింతల వింతకు మేల్కొని...

...సీతాపతి రెప్పలు విలవిలా అల్లాడిపోయినవి. ఒళ్ళు ఒదిగి విరుచుకుంటూన్నది.

మందల లేగలు మసలిన
సందడిలో జాణతనపు
మందెమేలముల పరవశ
మందితి సుందర-నాగర...

—నిదుర, మేలుకొనేందుకు ఎంతసేపటినుంచో మొగం వాచిపోయి ఉంది ... ఇల్లాలు ఇంకోపాట వింటూంది...

ఘుమఘుమ సుమ పరిమళాలు
గుములువారెనే...
ఝుమ ఝుమ ఝుమ షట్పదాలి
ఝూంకరించెనే...ఆమని
హుంకరించెనే...సజని
కిల-కిల కోకిల కాకలి
కలువరించెనే...
కలువరించెనే...

ఝులఝులఝుల చంద్రవాణీ
ఝూంకరించే...ఆమని—
సలసల మలయానిలాల
సొలసిపోయెనే...
ఝణ-ఝణ-ఝణ ప్రణయవార్థి
ఝూంకరించెనే...ఆమని...

ముంగురులు సవరించబోయే చెయ్యి అలాగే ఆపి... ఆవంక చూస్తున్నాడు...రెప్పపాటుపాటుకూ ఇల్లాలు క్రొత్త క్రొత్తగా అందమై చందమై మిల-మిలలాడుతూంది. ఇటు తిరిగినప్పుడు...అటు రవ్వంత ఒరిగినప్పుడు...

—ఎన్నికళ్ళో ఎరువు తెచ్చుకున్నానే యిందాకటి నుంచీ అనుకుంటూ చిన్నబుచ్చుకున్నాడు, సీతాపతి. ఇల్లాలు, చూసీచూడకుండా రాచుకునేంత 'దగ్గరసా వస్తూ' కళ్ళలోకి పొగపోయి...హాలంతా కిల-కిలలాడించింది ... పిచ్చికలు బుర్-మనీ, తుర్‌మనీ అన్నీ తలో మూలకూ దూసుకుంటూన్నవి—

—(౦)—